

Kommunerne får sorteper

AF LEA FLARUP
Kommunal-
bestyrelsesmedlem (V)
Fjends Kommune

Hvis man fra regeringens side har en idé om, at det centrale styre er at foretrække fremfor den decentrale styreform, så burde det meldes klart ud, så der kan åbnes mulighed for en politisk debat om emnet. I virkelighedens verden forholder det sig sådan, at i dag er det mest på det teoretiske plan, at der er en decentral styreform i kommunerne, da der i praksis foregår en høj grad af central styring af kommunerne fra regeringens side.

Ved skattereformens indførelse lovede regeringen fuld kompensation til kommunerne. Det løfte er ikke blevet holdt. Regeringen lovede børnepasningsgaranti, men tildelte ikke kommunerne ekstra midler. Når kommunerne skal leve op til intentionerne i den ny folkeskolelov og i regeringens InformationsTeknologi-handlingsplan på skoleområdet, vil det betyde store ekstraudgifter, som regeringen ikke har anvist finansiering på. Den, fra regeringens side, lovede bedre service for de ældre er der heller ikke fremsendt penge til. Det skal ses i lyset af, at Kommunernes Landsforening har udmeldt, at med samme serviceniveau som nu vil udgiftspresset på

ældreområdet i år 2000 stige med 1,2 mia. kr. i forhold til 1995. Med finansloven sender staten en regning på ca. 1,5 mia. kr. videre til kommunerne. En ny dagplejeoverenskomst, som er trådt i kraft fra januar 1996, og højere lønninger til kommunalpolitikere med det mål at skabe større interesse omkring det at blive kommunalpolitiker, er også tiltag, der påfører kommunerne ekstra udgifter uden kompensation. En del mindre kommuner blev ramt hårdt økonomisk med den ny udligningsreform. Måske et forvarsel til en regionalisering fremfor kommunalisering?

Det er ingen kunst for en regering år efter år ved finanslovens fremsættelse at fremlægge et forslag til et statsbudget, som udstråler magt over tingene og vilje til at gøre det bedste for befolkningen, når regningen efterfølgende skal betales af kommunerne uden kompensation. Når der til de centralt besluttede tiltag forlods skal findes store beløb i kommunekasserne, er det begrænset, hvad der bliver tilbage af økonomisk råderum for kommunalpolitikere til decentrale beslutninger. Aldrig har så mange været med til at bestemme så lidt.

Med denne form for styring er der et etisk regnskab imellem staten og kommunerne, der bør gøres op. Det kan først opnå balance, når der til de aktiviteter, der bliver pålagt kommunerne af staten, følger ressourcer med til deres gennemførelse. Hvor penge-

ne skal komme fra, er et godt spørgsmål, men der er to muligheder: Enten at stille færre forventninger i udsigt eller at finde besparelser på statsbudgettet.

I gamle dage klagede man over, at den lovgivningsmæssige proces tog så lang tid på grund af kommissioner, råd og udvalg, der skulle høres. I dag går det betydeligt hurtigere, og der bliver taget initiativ til flere love og bekendtgørelser end nogensinde. En uhensigtsmæssighed i en kommune, som den ansvarlige minister bliver gjort opmærksom på om morgenen, kan nå at resultere i et nyt lovforslag samme eftermiddag.

For at de folkevalgte kommunalpolitikere skal kunne arbejde fremadrettet og være troværdige i deres indsats over for borgerne og deres samarbejdspartnere på de decentrale styrede institutioner, er det af afgørende betydning, at man fra Folketingets side forsøger at udforme flere KAN-love og færre SKAL-love, og at der gives så præcise økonomiske udmeldinger til kommunerne som muligt.

Denne indsats fra Folketingets side ville kunne medvirke til, at der kan opstå en naturlig interesse for det kommunalpolitiske arbejde i kraft af de bedre arbejdsbetingelser, som politikere således vil få, og hver enkelt kommune kan så, helt i overensstemmelse med de decentrale hovedprincipper, reelt selv prioritere anvendelsen af de udmeldte bloktilskud.